

Политика: Интервју са високим представником Валентином Инцком

Пише: Димитрије Буквић

Нико се не противи праву РС да има службени Дан Републике Српске који би био у складу са Уставом БиХ. Апсолутно не. Питање о којем говоримо не тиче се самог празника него поштовања уставног поретка БиХ”, каже за наш лист Валентин Инцко, високи представник за БиХ, коментаришући полемике око референдума о Дану РС.

У писаним одговорима на питања „Политике”, Инцко је поновио став да би то изјашњавање представљало „негирање ауторитета Уставног суда БиХ и оспоравање темељних принципа мировног споразума, посебно кад је реч о ауторитету институција на државном нивоу”.

Он је такође рекао да би „било мудро” да власт у РС, после састанка у Београду с државним врхом Србије и у складу с апелом амбасадора Управног одбора Савета за имплементацију мира (ПИК), не одржи референдум.

Политика: Због чега би било проблематично одржавање референдума у РС?

Валентин Инцко: Сва догађања око најављеног референдума довела су БиХ до још једног непотребног застоја.

Све је на чекању, укључујући и многе неопходне реформе. Пре само неколико месеци земља је направила историјски помак – поднела је пријаву за чланство у ЕУ и започела неопходне реформе у том смеру.

Сад се морамо решити ове грознице око референдума, усредсредити се на оно што је од стварног значаја и БиХ вратити на пут који је раније изабрала.

Дејтонски споразум и Устав БиХ нису шведски сто с којег можете бирати оно што вам се свиђа, а одбацити оно што вам се не свиђа, како би се задовољили тренутни политички циљеви. Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Као у свакој демократској земљи која се води владавином права, власти су обавезне да спроводе судске одлуке. Оне вам се могу не свиђати, али морају се спровести. Позвао сам власти РС да поштују мировни споразум и да решење овог питања траже у складу са законом.

Политика: Да ли сте тражили од Београда као гаранта Дејтонског споразума да укаже Бањалуци на то?

Валентин Инцко: Што се тиче Београда, наравно да сам користио, на дискретан начин, своје канале.

Политика: Шта мислите о препорукама ПИК-а око референдума?

Валентин Инцко: Поздрављам чињеницу да су амбасадори Управног одбора ПИК-а једногласно апеловали на органе власти РС да не одрже референдум и позвали институције БиХ да ово питање реше путем установљених законских процедура, постојећег уставног оквира и дијалога.

Они су такође једногласно закључили да би референдум представљао кршење Дејтонског споразума. Издвојено мишљење имала је једино Русија.

Политика: Колико то издвојено мишљење руског представника утиче на актуелну ситуацију?

Валентин Инцко: Нема сврхе спекулисати о томе која би земља подржала коришћење бонских овлашћења, која су још на располагању. Међутим, чини се да је Руска Федерација свој став јасно изнела путем изјава свог амбасадора.

Други се нису обратили јавности. Наравно, мислим да би било боље да је подржала изјаву Управног одбора ПИК-а, али понекад није могуће постићи консензус о свим питањима. Ни свака породица није увек сложна.

Оно што је важно јесте да међународна заједница, укључујући Русију, дели исти циљ: да БиХ постане стабилна и просперитетна и у стању да самостално функционише.

Политика: Уколико РС и Додик остану при референдуму, какве би то последице имало по БиХ и регион?

Валентин Инцко: Додик се игра ватром. То би било веома озбиљно и допринело би дестабилизацији БиХ.

Тога су свесне земље које чине ближи регион, али и шира међународна заједница. Време је да се иде у правцу смиривања тензија, повратка законским процесима и атмосфери конструктивног дијалога.

Пут ка решењу сасвим је једноставан: поштовање уставног оквира земље и њених институција.

Сањам о томе да земље које говоре исте или сличне језике користе ту невероватну предност и убрзају своје кораке ка будућности.

У противном кораке ће убрзати грађани, који већ масовно одлазе. Ко би желео да живи у земљама с конфликтима и спорим напретком, али и потенцијалима сличним руднику дијаманата? Искористимо напослетку те дијаманте, велике таленте нашег предивног и пребогатог европског југоистока.

(Интервју преузет у изворном облику са web странице часописа Политика)